

SINDROMUL DE DEPERSONALIZARE/DEREALIZARE (SD.DEP/DER)

14.10.2022

CIRCUMSCRIERE. Sindromul de depersonalizare/derealizare (Sd.Dep/Der) se caracterizează prin:

-Resimțirea pierderii identității cu sine (eu nu mai sunt eu – Eu X Eu – d.p.d.v. corporal, a trecutului, prezentului și viitorului meu).

-Raportarea distantă, neimplicată (indiferentă) față de situații, propriul sine, alții, lume...totul apărând ca străin, exterior, nefamiliar, ciudat, îndepărtat.F

-Perturbări perceptiv privitoare la propriul corp și parametri spațio temporalității.

Sindromul e strict subiectiv, fără manifestări expresiv comportamentale (dacă subiectul nu ar relata, alții nu ar ști nimic despre trăirile sale); uneori pacientul încearcă să verifice – întrebându-i pe alții – sentimentul său de transformare și pierdere a identității

SD DEP/DER IN EXPRIMARI SUBIECTIVE. Pentru diagnostic sunt importante relatările pacientului. De aceea se vor prezenta o suită de afirmații extrase din relatarea pacienților cu Sd.Dep/Der:

Sentimentul pierderii identității

..."Simt că mă schimb..nu mă mai recunosc în oglindă..unele părți ale corpului le simt mai mari, mai mici sau deformatе..picioarele mele se micșorează...capul meu e mai mare, simt că nu voi mai putea încăpea în casă..am impresia că mă transform

într-un punct imperceptibil...aspectul feței s-a deformat e tot mai urât...monstruos...”.

Blocarea emotiv afectivă și ideativă

...”Simt că nu mai am emoții și sentimente...nu mă mai impresionează nimic....nimic nu mă mai bucură...nu iubesc nimic și pe nimeni...sunt ca de gheață..împietrit...gol....corpul, capul, mintea e goală...nu mai nicio idee, am un sentiment de vid și inexistență...”

Pierderea spontaneității acțiunii

...”Simt că nu mă mișc natural...parcă nu îmi mișc singur mâna..parcă sunt un automat....fără voință și decizie proprie...”

Dediferențierea trăirilor temporale

..Mă simt detașat de prezent, de situațiile actuale...de ce se întâmplă, de alții...prezentul îmi este străin..e îndepărtat de mine....

..Am sentimentul că timpul s-a oprit...nu mai curge...timpul a încrămenit..trăiesc în eternitate..în afara timpului...”eu sunt timpul”...

..Am sentimentul că cele ce se întâmplă în viața mea de zi cu zi nu le-am trăit niciodată („jamais vue”)...că lucruri pe care le percep pentru prima dată le-am mai văzut („deja vue”).

Detașare

...”Lumea din jurul meu apare stranie și străină..mă simt despărțit de ea, parcă aș fi...sub un clopot de sticlă”.

Derealizare

..”Realitatea din jur mi se pare neobișnuită...străină...nefirească...ciudată...îndepărtată...nu mă pot atașa de ea..implica în ea”.

...parcă privesc lumea din exterior..dintr-o altă lume, paralelă cu aceasta”..

...persoanele ce le întâlnesc, îmi apar neobișnuite, nefirești..parcă ar fi păpuși trase pe sârmă...totul îmi apare ca în vis...ca la cinematograful..straniu, ireal”...totul îmi apare îndepărtat...parcă nu mai trăiesc.

Sentiment de luciditate și hiperreflexivitate

„Privesc cu atenție la tot ce se întâmplă...înregistrez ce nu înțeleg..pot analiza lucid totul...desi „despic firul în patru” nu pot să controlez existența mea într-o lume de care mă simt detașat.

RAPORTAREA SD.DEP/DER LA SD.DISPOZITIONALE ANXIOASE SI DEPRESIVE

Prin caracteristicile sale specifice Sd.Dep/Der se diferențiază pregnant (în forma sa tipică) de sd. Dispozițional anxios fobis și de sd. Depresiv, cu care e cel mai frecvent comorbid.

SD DEP/DER:

- 1.Raportare lucidă, obiectivantă la prezent; e detașat, neimplicat, nerezonant, indiferent.
2. Nicio manifestare expresivă corporal comportamentală aparte
3. Indiferență, detașare de orice (și de sine)
4. Detașare și neimplicare în raport cu alții

5. Emotivitatea e blocată, indiferență și gol psihic interior.

SD (DISPOZITIONAL) ANXIOS

1. Prezentul e resimțit tensionat, cu așteptarea unui viitor iminent periculos
2. Încordare psihocorporală neliniștită, tensiune musculară, instabilitate psihomotorie, furtună neurovegetativă.
3. Anxietate fobică, nesiguranță, incertitudine
4. Nevoie stringentă de prezența protectoare a altor persoane puternice (nu suportă singurătatea)
5. Subiectul e anxios, tensionat de inimența sa prăbușire în neființă; se agață disperat de prezent.

SD (DISPOZITIONAL) DEPRESIV

1. Prezentul (și viitorul) nu interesează subiectul, care se repliază pe un trecut vinovat
2. Inhibiție psihocorporală (și instinctiv cognitivă), până la nemișcare și stupor.
3. Tristețe profundă, ideație suicidară
4. Nu e interesat de prezența altora; retragere socială, izolare
5. Subiectul e orientat spre moarte, inexistență, sinucidere

Diferențele ce se manifestă în Sd.Dep/Der , Sd.anx.fobic, Sd.Depresiv, nu se rezumă la aspectul clinic. Sd.Dep/Der are particularități în raport cu celelalte Sd.dispoziționale, deoarece, deși implică și el o dispoziție – cea a indiferenței – el e mult mai specific uman, cantonându-se la nivelul trăirilor conștiente subiective și neafectând corporalitatea ca celelalte, care au și echivalente în biologie.

SD DEP/DER SI COREPONDENTA IN NORMALITATE A SIMPTOMELOR SALE

Simptomatologia din Sd.Dep/Der vizează raportarea de ansamblu a subiectului conștient la sine, lumea situațională și alții. Până la un punct el poate fi comparat cu sindroamele dispoziționale – anxios, depresiv, expansiv (de elafie), agresiv (combativ) – care definesc modul de implicare a subiectului în lumea situațională. Dar, spre deosebire de acestea, el exprimă o indiferență a ne-implicării (involuntare) în situațiile lumii; o detașare, care se extinde de la situații, alții și lume, în mod reflexiv la sine însuși. În acest sens iese în relief dimensiunea intențional reflexivă a „sineității” psihismului conștient, care în mod normal „se implică” (într-un mod determinat) pe sine, în raportările sale situaționale la lume, „aderând” de acestea.

Faptul de „a se distanța obiectivant” de „a nu mai adera la lume” se exprimă în patologia Sd.Dep/Der prin detașarea obiectivantă de sine însuși (faptul de a-și privi propriul corp din exterior...de a resimți propriul trecut, ca fapt obiectiv, străin de sine).

Atitudinea „distanțării obiectivante” se manifestă în existența omului în mai multe circumstanțe, dintre care se pot aminti:

- Situațiile extrem de periculoase și solicitante, în care o distanțare de prezent e necesară pentru a le putea gestiona.
- Situațiile de studiere științifică experimentală (în laborator) a „lumii obiectivante” (transformată în „obiect de cercetare, explorare”).

-Ar mai putea fi menționate, din istoria religiilor, varianta dogmatică a Gnosticismului monoteist, care distinge între un Demiurg superior și bun și Demiurgul inferior ce a creat o lume imperfectă; descendenții din prima și superioara lume, „gnosticii” se detașează de parametrii acestei lumi inferioare în care „au căzut”; în efectul lor de a recâștiga lumea lor originală.

În orice caz Sd.Dep/Der exprimă aspecte strict specifice psihismului uman, spre deosebire de alte Sd.dispoziționale (ca anxios, depresiv, iritabil etc.) care își au evident rădăcini în lumea biologică.